

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2009 r., wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsięwzięcia

(2010/C 342/04)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Strona</i>
WPROWADZENIE	1–4	23
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI	5–14	23
UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI	15–18	24
INNE KWESTIE	19–33	24
Tabela		26
Odpowiedzi Wspólnego Przedsięwzięcia		27

WPROWADZENIE

1. Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER ⁽¹⁾ i Rozwoju Energii Termojądrowej zostało ustanowione w marcu 2007 r. ⁽²⁾ na okres 35 lat. Główne instalacje syntezy jądrowej mają zostać zbudowane w Cadarache we Francji, lecz siedzibą Wspólnego Przedsięwzięcia ITER jest Barcelona.

2. Członkami Wspólnego Przedsięwzięcia ITER są: Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom) reprezentowana przez Komisję Europejską, państwa członkowskie Euratomu oraz inne kraje, które zawarły z Euratomem umowy o współpracy w dziedzinie kontrolowanej syntezy jądrowej i które wyraziły wolę stania się członkami Wspólnego Przedsięwzięcia ITER (na dzień 31 grudnia 2009 r.: Szwajcaria).

3. Zadania Wspólnego Przedsięwzięcia ITER są następujące (zob. też tabela):

- a) wnoszenie wkładu Euratomu w działalność Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej (organizacji ITER) ⁽³⁾;
- b) wnoszenie wkładu Euratomu w realizowane wspólnie z Japonią działania w ramach „szerszego podejścia” (dodatkowe, wspólne prace badawcze w dziedzinie syntezy jądrowej) na rzecz szybkiego uzyskania energii termojądrowej;
- c) przygotowanie i koordynacja programu działań mających na celu przygotowanie do budowy demonstracyjnych reaktorów syntezy jądrowej wraz z instalacjami towarzyszącymi, w tym międzynarodowej instalacji napromieniowywania materiałów przeznaczonych do syntezy jądrowej (IFMIF – International Fusion Materials Irradiation Facility).

4. W chwili ustanowienia wspólnego przedsięwzięcia ITER łączne środki, które uznano za konieczne na lata 2007–2041, wynosiły orientacyjnie 9 653 mln euro. Całkowity wkład Euratom ustalono na 7 649 mln euro, z czego maksymalnie 15 % przeznaczono na wydatki administracyjne. Na kwotę tę składają się również wkłady państwa przyjmującego ITER (Francji), roczne składki członkowskie, dobrowolne składki członków innych niż Euratom oraz dodatkowe środki przekazywane na warunkach zatwierdzonych przez Radę Zarządzającą. Trybunał zwraca uwagę na konieczność znacznego zwiększenia środków na realizację projektu ITER (zob. pkt 31–33).

⁽¹⁾ ITER: ang. International Thermonuclear Experimental Reactor – międzynarodowy eksperymentalny reaktor termojądrowy.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2007/198/Euratom z dnia 27 marca 2007 r. powołująca Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej oraz przyznająca mu określone korzyści (Dz.U. L 90 z 30.3.2007, s. 58).

⁽³⁾ Międzynarodowa Organizacja Energii Termojądrowej została powołana w październiku 2007 r. na początkowy okres 35 lat w celu realizacji projektu ITER mającego wykazać realność wykorzystania syntezy jądrowej pod względem naukowym i technicznym. Jej członkami są Euratom, Chińska Republika Ludowa, Republika Indii, Japonia, Republika Korei, Federacja Rosyjska oraz Stany Zjednoczone Ameryki.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

5. Na mocy postanowień art. 287 ust. 1 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe ⁽⁴⁾ Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej obejmujące „sprawozdanie finansowe” ⁽⁵⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu” ⁽⁶⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2009 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

6. Niniejsze poświadczenie jest skierowane do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁷⁾.

Zadania dyrektora

7. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z przepisami finansowymi wspólnego przedsięwzięcia ITER ⁽⁸⁾, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków ⁽⁹⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie ⁽¹⁰⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej związanych ze sporządzaniem ostatecznego sprawozdania finansowego ⁽¹¹⁾, które jest wolne od istotnych nieprawidłowości, wynikających z nadużyć lub błędów, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania Trybunału

8. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia ITER oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

⁽⁴⁾ Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające między innymi wskaźnik wykorzystania środków oraz zestawienie informacji dotyczących przesunięć środków pomiędzy różnymi pozycjami budżetowymi.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku dochodów i wydatków, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale oraz załącznika zawierającego opis istotnych zasad rachunkowości i inne informacje dodatkowe.

⁽⁶⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁸⁾ Regulamin finansowy Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej, przyjęty decyzją jego Rady Zarządzającej w dniu 22 października 2007 r.

⁽⁹⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 z dnia 19 listopada 2002 r. (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽¹⁰⁾ Art. 38 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹¹⁾ Zasady dotyczące przedstawiania przez agencje sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości są określone w rozdziale 1 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002 ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23) i w takiej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej.

9. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej wydanymi przez IFAC i Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI) ⁽¹²⁾ oraz opracowanymi przez te organizacje kodeksami etyki. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest przestrzegać wymogów etycznych oraz zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

10. W ramach kontroli Trybunał stosuje procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolerów Trybunału, podobnie jak ocena ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości w sprawozdaniu finansowym lub nielegalnych bądź nieprawidłowych transakcji, wynikających z nadużyć lub błędów. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej danej organizacji związany ze sporządzaniem i prezentacją jej sprawozdania finansowego. Kontrola Trybunału obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalność szacunków księgowych sporządzonych przez kierownictwo, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

11. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poniższych opinii.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

12. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową Wspólnego Przedsięwzięcia ITER na dzień 31 grudnia 2009 r. oraz wyniki transakcji i przepływów pieniężnych za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

13. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia ITER na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2009 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

14. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

⁽¹²⁾ Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) i Międzynarodowe Standardy Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI).

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

Wykonanie budżetu

15. Ostateczny budżet na płatności Wspólnego Przedsięwzięcia ITER w 2009 r. wyniósł 173,6 mln euro. Ogólny wskaźnik wykorzystania środków na płatności wyniósł 65,3 %. Obejmował on wskaźnik wydatków operacyjnych w wysokości 65,5 % oraz wydatków administracyjnych w wysokości 64,2 %. Na koniec 2009 r. depozyty na rachunkach bankowych Wspólnego Przedsięwzięcia ITER wyniosły 42 mln euro. Niepełne wykorzystanie środków wynika głównie z opóźnień w realizacji programu syntezy jądrowej Euratomu, co zostało odnotowane przez Trybunał także w 2008 r.

Prezentacja sprawozdania finansowego: wkłady członków

16. Trybunał odnotowuje, że działania wspólnych przedsiębiorstw UE są finansowane z wkładów członków, a wspólne przedsiębiorstwa nie mają kapitału jako takiego. Trybunał zalecił wyraźne przedstawienie tej szczególnej cechy wspólnych przedsiębiorstw w sprawozdaniu finansowym.

17. W odróżnieniu od innych wspólnych przedsiębiorstw UE Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej jest finansowane w pełni ze środków publicznych. W związku z tym ogólne zapisy zasady rachunkowości UE nr 1 (rachunkowość grupowa) dotyczące prezentacji wkładów członków po stronie aktywów netto w bilansie nie mają zastosowania do Wspólnego Przedsięwzięcia ITER, które przedstawia wkłady członków pod dochodami operacyjnymi w rachunku dochodów i wydatków.

18. Chociaż takie ujęcie księgowe jest dopuszczalne w przypadku Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej, Trybunał uważa, że należy w jak największym stopniu zharmonizować sprawozdania finansowe wspólnych przedsiębiorstw i odnotowuje zamiar wydania przez Komisję szczegółowych wytycznych dla wspólnych przedsiębiorstw w tej kwestii.

INNE KWESTIE

Systemy kontroli wewnętrznej

19. W swoim poprzednim sprawozdaniu Trybunał przyznał, że Wspólne Przedsięwzięcie ITER było w 2008 r. na etapie rozpoczynania działalności, jednak zauważył, że Wspólne Przedsięwzięcie ITER nie wdrożyło jeszcze w pełni systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu informacji finansowej.

20. Mimo iż Wspólne Przedsięwzięcie ITER podjęło w 2009 r. istotne działania, aby opracować standardy kontroli wewnętrznej, na koniec 2009 r. kluczowe działania organizacji nadal nie są dostatecznie sformalizowane. Brak było odpowiedniego narzędzia do zarządzania umowami operacyjnymi. Wykonanie budżetu i sprawozdawczość budżetowa opierają się na arkuszach kalkulacyjnych. Brak jest bazy danych zawierającej scentralizowane informacje operacyjne, administracyjne i finansowe.

21. W kwietniu 2009 r. zmieniono strukturę organizacyjną Wspólnego Przedsięwzięcia ITER. W zmienionej strukturze funkcje budżetowe i księgowość umieszczono w departamencie zamówień, co rodzi pytania dotyczące wymogu rozdziału zadań finansowych i operacyjnych (zob. również pkt 31).

22. Jak już stwierdzono w 2008 r., podstawowe procedury operacyjne nie zostały zatwierdzone przez księgowego, czego wymaga regulamin finansowy Wspólnego Przedsięwzięcia ITER.

23. Wspólne Przedsięwzięcie ITER ustanowiło w lipcu 2009 r. jednostkę audytu wewnętrznego. Nie przeprowadzono jeszcze jednak wymaganej w regulaminie finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia ITER oceny systemów zarządzania oraz skuteczności systemów kontroli wewnętrznej. Ocena taka jest szczególnie istotna ze względu na przeprowadzoną w 2009 r. wewnętrzną reorganizację Wspólnego Przedsięwzięcia ITER.

24. Trybunał przeprowadził badanie próby 31 transakcji. W dwóch przypadkach Wspólne Przedsięwzięcie ITER zaciągnęło zobowiązania budżetowe dopiero po zaciągnięciu zobowiązań prawnych, co jest sprzeczne z wymogami regulaminu finansowego. W dwóch innych przypadkach brak było wystarczającej dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie procedur zatwierdzania przed dokonaniem płatności.

25. W przypadku jednej skontrolowanej płatności dotacji w wysokości 584 000 euro Trybunał stwierdził, że urzędnik zatwierdzający tę płatność był upoważniony do zatwierdzania płatności tylko do wysokości 200 000 euro. W przypadku skontrolowanej płatności w wysokości ponad 10 mln euro związanej z przygotowaniem placu budowy Trybunał znalazł dowody przeprowadzonych przez Wspólne Przedsięwzięcie ITER tylko formalnych kontroli, co nie było wystarczające do uzyskania pewności, szczególnie co do wymogów finansowych umowy o dotację oraz kwalifikowalności kosztów.

Opóźniona wpłata wkładów członków

26. W 2008 r. Trybunał stwierdził, że kilku członków Wspólnego Przedsięwzięcia ITER nie wpłaciło wkładów członków w terminie wyznaczonym przez Radę Zarządzającą.

27. Termin wpłaty przez członków ich wkładów za 2009 r. upływał dnia 31 maja 2009 r. Pomimo przesłania przez Wspólne Przedsięwzięcie ITER kilku monitów, na koniec roku dwaj członkowie nie wpłacili jeszcze swoich wkładów członków za 2009 r.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę II, której przewodniczył Morten LEVYSOHN, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 20 października 2010 r.

Regulamin finansowy Wspólnego Przedsięwzięcia ITER

28. W 2008 r. Trybunał odnotował szereg kwestii, w zakresie których uznał, że zmiany regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia ITER są konieczne, aby wzmocnić jego ramy finansowe⁽¹³⁾. Do końca 2009 r. nie wprowadzono żadnych zmian do regulaminu finansowego.

Rola Służby Audytu Wewnętrznego Komisji

29. Trybunał stwierdził w swojej opinii nr 4/2008, że regulamin finansowy Wspólnego Przedsięwzięcia ITER nie odnosi się do uprawnień audytora wewnętrznego Komisji w zakresie prowadzenia kontroli wspólnego przedsięwzięcia.

30. Trybunał przypomina, że zgodnie z ramowym rozporządzeniem finansowym, co do zasady, audytor wewnętrzny Komisji ma te same kompetencje wobec organów UE, w tym wspólnych przedsięwzięć, co wobec służb Komisji.

Stan zaawansowania projektu ITER

31. W maju 2010 r. Komisja wydała komunikat do Rady i Parlamentu Europejskiego dotyczący stanu zaawansowania projektu ITER⁽¹⁴⁾. Komisja stwierdza w nim, że znaczny wzrost kosztów projektu ITER wymaga przeglądu zarządzania Wspólnym Przedsięwzięciem ITER, w tym jego polityki udzielania zamówień, oraz ustanowienia zrównoważonych ram finansowych. W szczególności Komisja szacuje, że aby sprostać wzrostowi kosztów, konieczne będzie około 1,4 mld euro wkładu Euratom do Wspólnego Przedsięwzięcia ITER w 2012 i 2013 r.

32. Rada potwierdziła swoje poparcie dla projektu ITER na posiedzeniu w listopadzie 2009 r. i w lipcu 2010 r. Według stanu na wrzesień 2010 r. Rada i Parlament Europejski muszą jeszcze wyrazić zgodę na wymagane w 2012 i 2013 r. dodatkowe finansowanie wkładu Euratom do projektu ITER.

33. Trybunał stwierdza, że te kwestie mogą istotnie wpłynąć na działalność i budżet Wspólnego Przedsięwzięcia ITER.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

⁽¹³⁾ Opinia nr 4/2008 w sprawie regulaminu finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej oraz pkt 21–23 sprawozdania dotyczącego sprawozdania finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2008 r. (Dz.U. C 310 z 18.12.2009, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady: „ITER status and possible way forward” (Stan zaawansowania i dalsze możliwości realizacji projektu ITER (SEC(2010) 571 z dnia 4 maja 2010 r.).

Tabela

Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (Barcelona)

Zakres kompetencji Unii według Traktatu	Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia ITER (decyzja Rady nr 2007/198/Euratom)		Zarządzanie	Środki udostępnione Wspólnemu Przedsięwzięciu ITER w 2009 r.	Główne osiągnięcia w 2009 r.
<p>Europejska Wspólnota Energii Atomowej</p> <p>Rozdział 5 „Wspólne przedsięwzięcia” Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, a w szczególności</p> <p>artykuł 45: „Przedsiębiorstwa o podstawowym znaczeniu dla rozwoju przemysłu jądrowego we Wspólnocie mogą być tworzone jako wspólne przedsiębiorstwa w rozumieniu niniejszego Traktatu, zgodnie z postanowieniami poniższych artykułów”.</p> <p>artykuł 49: „Wspólne przedsiębiorstwa tworzy się decyzją Rady. Każde wspólne przedsiębiorstwo ma osobowość prawną”.</p>	<p>Cele</p> <ul style="list-style-type: none"> — Wnoszenie wkładu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej („Euratom”) na rzecz Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej ITER, — wnoszenie wkładu Euratomu na rzecz realizowanych wspólnie z Japonią działań w ramach działań „szerszego podejścia”, mających na celu szybkie uzyskanie energii termojądrowej, — przygotowanie i koordynacja programu działań mających na celu przygotowanie do budowy demonstracyjnych reaktorów syntezy jądrowej wraz z instalacjami towarzyszącymi, w tym międzynarodowej instalacji napromieniowywania materiałów przeznaczonych do syntezy jądrowej (IFMIF – International Fusion Materials Irradiation Facility). 	<p>Zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> — Nadzór przygotowania obiektu do realizacji projektu ITER, — dostarczanie organizacji ITER komponentów, sprzętu, materiałów i innych zasobów, — zarządzanie zamówieniami na podstawie ustaleń zawartych z organizacją ITER oraz, w szczególności, zarządzanie związanymi z tym procedurami zapewnienia jakości, — przygotowanie i koordynacja udziału Euratomu w naukowym i technicznym wykorzystaniu projektu ITER, — koordynacja badań naukowych i technicznych oraz prac rozwojowych w ramach wkładu Euratomu w organizację ITER, — przekazywanie wkładu finansowego Euratomu na rzecz organizacji ITER, — organizacja udostępniania zasobów ludzkich na rzecz organizacji ITER, — utrzymywanie kontaktów z organizacją ITER i prowadzenie wszelkich innych działań na rzecz realizacji umowy ITER. 	<p>1. Rada Zarządzająca</p> <p>Rada Zarządzająca odpowiada za nadzorowanie Wspólnego Przedsięwzięcia ITER w realizacji jego celów oraz zapewnia bliską współpracę między Wspólnym Przedsięwzięciem ITER i jego członkami w ramach prowadzonej przez nie działalności.</p> <p>2. Komitet Wykonawczy</p> <p>Komitet Wykonawczy wspiera Radę Zarządzającą w przygotowywaniu decyzji i podejmuje wszelkie inne zadania, które mogą zostać mu powierzone przez Radę Zarządzającą.</p> <p>3. Naukowa Rada Programowa</p> <p>Naukowa Rada Programowa doradza Radzie Zarządzającej i dyrektorowi w sprawach związanych z przyjęciem i wykonaniem planu realizacji projektu oraz programów prac.</p> <p>4. Dyrektor</p> <p>Dyrektor pełni obowiązki naczelnego członka zarządu, odpowiadając za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsięwzięciem ITER i będąc jego prawnym przedstawicielem.</p> <p>5. Kontrola zewnętrzna</p> <p>Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>6. Audyt wewnętrzny</p> <p>Ustanowiony z dniem 1 lipca 2009 r.</p> <p>7. Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament działający na zalecenie Rady.</p>	<p>Budżet ostateczny na 2009 r.</p> <p>173,61 mln euro, z czego 80,6 % pochodziło z wkładu Unii</p> <p>(149,8 mln euro w 2008 r.)</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2009 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> — 199 stanowisk w planie zatrudnienia, w tym 147 obsadzonych na dzień 31 grudnia 2009 r. (153 razem z ofertami pracy przedstawionymi i przyjętymi, w tym 40 stanowisk stałych i 113 czasowych) — 66 innych stanowisk (pracownicy kontraktowi, oddelegowani eksperci narodowi) — Pracownicy ogółem: 213 (219 razem z ofertami pracy przedstawionymi i przyjętymi) 	<p>Międzynarodowa umowa ITER i umowa w sprawie szerszego podejścia</p> <ul style="list-style-type: none"> — Umowy operacyjne: 47 podpisanych o łącznej wartości 142,5 mln euro (51 rozpoczętych), — zamówienia: 8 udzielonych w ramach projektu ITER (o wartości 400 mln euro), 3 udzielone w ramach projektów szerszego podejścia (o wartości 19 mln euro), — kredyt ITER udzielony F4E (Rozwój Energii Termojądrowej): 2.92 kIUa (równowartość 4,4 mln euro), — dotacje: 30 przyznanych o łącznej wartości 15,9 mln euro (30 rozpoczętych), — umowy administracyjne: 5 podpisanych o łącznej wartości 6 mln euro (7 rozpoczętych), — wykonanie budżetu: 98,9 % środków na zobowiązania, 65,3 % środków na płatności, — rozwój organizacji: 58 urzędników lub pracowników czasowych oraz 34 pracowników kontraktowych zatrudnionych w F4E, — ustanowiono komórki audytu wewnętrznego i ochrony danych, — komitety: 4 posiedzenia Rady Zarządzającej, 7 posiedzeń Komitetu Wykonawczego i 3 posiedzenia technicznego panelu doradczego.

Źródło: Informacje przekazane przez Wspólne Przedsięwzięcie ITER.

ODPOWIEDZI WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA**Wykonanie budżetu***Punkt 15*

F4E zgadza się z uwagami Trybunału. W odniesieniu do 2010 r. wprowadzany jest poprawiony profil płatności z bardziej rygorystycznymi mechanizmami sprawozdawczości i kontroli wykonania budżetu na wydatki operacyjne.

Prezentacja sprawozdań finansowych: składki członkowskie*Punkty 16–18*

F4E zgadza się ze spostrzeżeniami Trybunału, którymi są stwierdzenia odnoszące się ogólnie do wspólnych przedsięwzięć i dotyczące zamiaru wydania przez Komisję szczegółowych wytycznych w zakresie prezentacji składek członkowskich w rocznych sprawozdaniach finansowych.

Systemy kontroli wewnętrznej*Punkt 19*

F4E zgadza się z uwagami Trybunału i podkreśla, że wzmocnienie środowiska kontroli organizacji pozostaje jednym z jej kluczowych priorytetów. Jednakże trzeba zrozumieć, że opracowanie, wdrożenie i monitorowanie kontroli wewnętrznej w młodej, szybko rozwijającej się organizacji wymaga wiele czasu i środków, w szczególności gdy organizacja poszukuje najbardziej odpowiednich dla siebie zasad zarządzania.

W ciągu 2009 i 2010 r. osiągnięto znaczny postęp w opracowaniu ram kontroli niefinansowej, w szczególności dotyczących:

- opisów stanowisk pracy,
- wartości etycznych i organizacyjnych,
- oceny i rozwoju personelu,
- procesów i procedur,
- ciągłości działania,
- zarządzania dokumentacją,
- audytu wewnętrznego.

Punkt 20

F4E zgadza się z uwagami Trybunału i obecnie wprowadza narzędzie zarządzania umowami. F4E opracuje także systematyczne narzędzia budżetowe obejmujące przygotowanie/wykonanie budżetu (z opracowaniem automatycznej tablicy wyników) i zgłaszanie danych o budżecie i środkach.

Punkty 21 i 23

Po pierwszych miesiącach koncentrowania funkcji audytu wewnętrznego na działaniach doradczych i budowaniu zdolności pierwszy audyt, dotyczący obiegów finansowych, rozpoczął się w listopadzie 2009 r., a zakończył w maju 2010 r. Roczny plan kontroli na lata 2009/2010 został przyjęty przez dyrektora i zatwierdzony przez Radę Zarządzającą w dniu 27 stycznia 2010 r.

Jeżeli chodzi o kontrole finansowe, audyt wewnętrzny dotyczący obiegów finansowych F4E już zajmuje się pewnymi przekrojowymi zagadnieniami związanymi z zarządzaniem finansami od reorganizacji przeprowadzonej w kwietniu 2009 r. Wątpliwości wysunięte przez Trybunał zostały poddane ocenie w świetle tego audytu wewnętrznego. Zgodnie z zaleceniami audytora wewnętrznego utworzono plan działania, którego celem jest m.in. zapewnienie koniecznego rozdzielenia w zakresie działań finansowych i operacyjnych. Wykonanie tego planu działania rozpoczęło się w sierpniu 2010 r. i w przypadku głównych części powinno zakończyć się przed końcem roku.

Punkt 22

F4E zgadza się z uwagami Trybunału. Systemy księgowo nie zostały formalnie zatwierdzone przez księgowego, ponieważ nie sformalizowano jeszcze niektórych procesów bazowych.

Punkt 24

W związku z ograniczeniami budżetowymi F4E nie było w stanie rozdysponować całkowitej kwoty wynikającej z porozumienia osiągniętego między głównymi podmiotami projektu ITER. W wyniku decyzji Rady ITER, która ma zostać podjęta w listopadzie, oraz dalszych zmian w budżecie F4E na 2010 r. F4E do końca 2010 r. powinno mieć zdolność rozdysponowania całej kwoty składki organizacji międzynarodowej.

Punkt 25

W odniesieniu do dotacji, którą poddano kontroli, F4E zgadza się z uwagami Trybunału. Sytuacja jest obecnie naprawiona dzięki wyższemu, pojedynczemu pułapowi określone w upoważnieniu udzielonym delegowanemu urzędnikowi zarządzającemu.

W odniesieniu do kontrolowanych płatności dotyczących przygotowania terenu F4E zgadza się z uwagami Trybunału. Zasadniczo F4E planuje przeanalizować i przemyśleć wewnętrzne procedury, które umożliwią między innymi ulepszenie wewnętrznej kontroli *ex ante*.

Spóźniona wpłata składek członkowskich

Punkty 26–27

F4E zgadza się z uwagami Trybunału. Sytuacja w 2010 r. uległa poprawie dzięki większemu przewidywaniu i środkom zapobiegawczym. Odnosnie do 2011 r. F4E zamierza dalej rozwijać swój system wczesnego ostrzegania poprzez wysyłanie preliminarzy każdej składki członkowskiej za 2011 r. Członkowie już w kwietniu 2010 r. otrzymali informacje o swoich składkach za 2011 r. i otrzymają formalne potwierdzenie ostatecznej kwoty po przyjęciu przez Radę Zarządzającą budżetu na 2011 r. w listopadzie 2010 r.

Rozporządzenie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia

Punkt 28

F4E zgadza się z uwagami Trybunału. F4E uznało, że rozważnym i efektywnym podejściem było zebranie kilkuletniego doświadczenia w zakresie rzeczywistego wprowadzania tych zasad przed zaproponowaniem możliwej zmiany rozporządzenia finansowego. Ta zmiana powinna być również spójna z możliwym wnioskiem w sprawie zmiany statutu F4E (po zatwierdzeniu przez Radę Zarządzającą) i późniejszymi dyskusjami z Radą. Utworzono wewnętrzną grupę roboczą, a wniosek w sprawie zmiany rozporządzenia finansowego F4E powinien zostać przedłożony do przyjęcia przed końcem 2010 r.

Rola Służby Audytu Wewnętrznego Komisji

Punkty 29–30

Oczekuje się, że zmiana statutu F4E wyjaśni stosowanie ramowego rozporządzenia finansowego w odniesieniu do audytu wewnętrznego Wspólnego Przedsięwzięcia. Niezależnie od tego wyjaśnienia obecnie przygotowywany wniosek w sprawie zmiany rozporządzenia finansowego F4E uwzględni uwagi Trybunału i istniejące ogólne przepisy upoważniające wewnętrznego audytora Komisji do kontrolowania organów UE.

Stan realizacji projektu ITER

Punkty 31–33

F4E pragnie podkreślić, że informacje te, chociaż są poprawne, reprezentują stan dyskusji we wrześniu 2010 r. w następstwie opublikowania przez Komisję wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami w zakresie wieloletnich ram finansowych, w celu zaspokojenia dodatkowych potrzeb finansowych projektu ITER (COM(2010) 403 z dnia 20 lipca 2010 r.).
